

CARLES SINDREU, 1900-1974

per Sebastià Gasch

Carles Sindreu i Pons va néixer a Barcelona el dia 6 de novembre de l'any 1900. A dotze anys escriví els seus primers versos, que són corregits pel seu oncle matern Joan Pons i Massaveu, un dels escriptors de llengua catalana més destacats de l'època. Sota la direcció d'aquest autor prestigiós, Sindreu fa un primer intent en prosa, que és una novella curta: *En Jordi i la Nuri*, que publicà el setmanari «En Patufet», quan l'autor comptava disset anys. Josep M. Folch i Torres es converteix en animador del neòfit que, apassionat alhora per les pràctiques esportives i pel periodisme, va publicar dotzenes d'articles, cròniques, reportatges i poemes, molts dels quals apareguts sota el pseudònim de «Fivaller». Va col·laborar a «La Vanguardia», al «Noticiero Universal», a «La Publicitat», a «Mirador», a «D'ací i d'allà», etcètera.

«En aquella època meva, romàntica pura —afirmava Sindreu—, jo maldava desesperadament per aconseguir un maridatge feliç entre la intel·ligència i l'esport. Era un illús!»

L'any 1928, Sindreu saltà al camp de la literatura «pura», en publicar *Radiacions i poemes*, el seu primer llibre important, amb un pròleg de Rossend Llates. Un llibre que injectà saba vivificadora a la nostra literatura i en el qual traslluïa un viu anhel de dir les coses d'una manera nova, viva i directa, força agressiva i, sobretot, breu i esquemàtica.

«Molta gent adquirí *Radiacions i poemes* —confessava el nostre autor—; no crec, però, que el llegissin gaires persones. Aquest llibre, no obstant, m'obrí moltes portes.»

Sindreu començà a col·laborar assíduament a publicacions literàries i va fer moltes amistats que s'afegiren a les que ja tenia per via comercial, familiar i esportiva. Al cap d'un parell d'anys ja es va atrevir a pronunciar conferències i començà a freqüentar assíduament tallers d'artistes, redaccions de diaris no esportius, ateneus, sales de concerts, exposicions, tertúlies... Va concórrer molts dilluns a una de les «penyes» del «Colón», la fundada pel grup de «L'amic de les arts». Publicà aleshores —1931— *La claxon i el camí*, prologat en vers per Josep M. de Sagarra, llibre que marcà època en els ambients literaris d'avantguarda.

«En els medis del tennis —explicava Sindreu amb la seva proverbial ironia—, de «mediocre» vaig passar a «malo». Als clubs de tennis em designaven amb l'epítet de «Sindreu, el malo».»

Les seves amistats i el seu entusiasme li permetren d'endinsar-se en un camí de lluminosa pau.

Retrat de Carles Sindreu (per Capmany) publicat al seu llibre *Radiacions i poemes*, de l'any 1928.

«El Miquelet», protagonista d'un conte de Carles Sindreu. Dibuix de Benigani.

En aquella època, Sindreu vivia, segons confessió pròpia, en un principal amb tribuna que donava a l'«Avinguda de la Cordialitat». Admirava sincerament els seus amics i mai no punxaven la seva pell els rèptils de l'enveja. Vivia hores d'autèntica felicitat i era espectador de la felicitat dels altres. En aquell temps, Sindreu inicià la seva col·lecció de retrats infantils d'homes cèlebres, i començà també el seu «Arxiu 1900». Col·laborà amb el grup d'arquitectes joves del GATCPAC. Col·laborà igualment amb Josep M. Junoy i el sotassignant en la fundació dels «Amics del Circ».

Fou aleshores, també, quan el setmanari «Mirador» li encarregà el comentari de les activitats del «Conferència Club», i això li va permetre de conèixer importants personalitats estrangeres —Keyserling, André Maurois, René Benjamin i altres—, les quals acompanyava per la ciutat. Va intervenir igualment en el «Lyceum Club» per mitjà de Mercè Ros, decoradora excepcional i ànima d'aquella entitat. Tot això sense abandonar les reunions de la tertúlia del Colón, les «xocolatades» dels diumenges al domicili del plorat Joan Prats, a les quals no mancaven mai Joan Miró, Josep Carbonell, de Sitges, els Sunyers, els Gomis... La insaciable curiositat de Carles Sindreu trobava abundants materials en els quals sadollar-se.

«A Barcelona —ens deia— no hi havia tants cotxes com ara, però les idees anaven més de pressa.»

Aquesta etapa de Sindreu es va cloure amb la publicació del seu tercer llibre: *Darrera el vidre*, amb una magnífica presentació de Carles Riba, un superb epíleg de J. V. Foix i unes meravelloses il·lustracions de Joan Miró. *Darrera el vidre* fou editat per ADLAN i el seu autor va assolir classificar-se com a finalista en el «Premi Folguera».

Hem esmentat ADLAN («Amics de l'Art Nou»). Aquesta entitat mereix capítol a part. Carles Sindreu fou fundador d'ADLAN *avant la lettre*. Va posar en el seu desenvolupament un amor i un entusiasme indescriptibles. Joan Prats i l'arquitecte Sert, sobretot, feren possible la materialització de les il·lusions de Carles Sindreu. ADLAN enaltí Joan Miró, tot recolzant sense treva la seva obra; s'erigí en apassionat defensor del també plorat Angel Ferrant; presentà l'escultor Calder i el seu prodigiós circ en miniatura; donà a conèixer les obres d'Eudald Serra, Marineho i Jaume Sans; la música de Schoenberg, Gerhard, Blancafort; organitzà una exposició memorable de Picasso; secundà decisivament el projecte d'aquella «Ciutat de repòs», a favor de la qual amb tant de braó treballaren els arquitectes del GATCPAC...

Carles Sindreu i Pons va guanyar molts premis en certàmens literaris, entre els quals el «Premi Maspons i Camarasa 1953». Cal esmentar entre els seus llibres publicats: *El senyor Joanet del Guinardó*, *La singular història d'un club de tennis*, *La Venus ortopèdica*, *Coses de l'Ametlla del Vallès*, etcètera.

Justament a l'Ametlla del Vallès ha estat enterrat —com ell volia— el mes d'agost del 1974.

SALA GASPÀR
galeria d'art
consell de cent, 323
Barcelona